

[Kirsten Gloerfelt-Tarp.]

to foregående ærede ordførere har lidt af den samme opfattelse, men mener, at svaret ikke ligger hos dem. Det har hele tiden været i hvert fald min og mit partis mening, at behandlingen af alle de særligt vanskelige spørgsmål, hvorom de politiske divergenser gjorde sig stærkest gældende, herunder huslejeforhøjelsen, var det, som udvalget først skulle sætte ind på. Denne opfattelse vandt i begyndelsen forståelse både hos de konservative og hos socialdemokraterne, og det lykkedes i december at få udarbejdet et grundlag for et lejereguleringssystem, som i hvert tilfælde var egnet som forhandlingsgrundlag. Venstres repræsentanter nægtede imidlertid pure at forhandle på dette grundlag, og her har vi vel den dybeste årsag til, at huslejespørgsmålet strandede uhjælpeligt. Venstre har manglet den forhandlingsmidighed, som kunne have bidraget til at bringe sagen over det døde punkt. Det synes nu, som om den konservative ordfører vil stille sig på linie med venstre i den forhandlingstaktik, som har været fulgt i udvalget. Jeg må sige til den konservative ordførers ros, at jeg under udvalgsforhandlingerne ikke havde den opfattelse, at han stod på linie med venstres ordfører. Senere hen kom kommunalvalgene, og der kom anden valgtrummel, og så viste socialdemokraterne ingen lyst til at forhandle mere om huslejeforhøjelse, men gik udenom de vanskelige spørgsmål.

Til trods for at udvalget har holdt 17 møder, er vi ikke kommet løsningen af de større problemer nærmere. Jeg beklager meget, at der har været utilstrækkelig forhandlingsvilje; når den ene var forhandlingsvillig, var den anden det ikke, og nogle har overhovedet ikke vist nogen forhandlingsvilje. Jeg for min del har på ethvert tidspunkt været parat til at forhandle for at finde frem til en antagelig, praktikabel løsning, som sikrede husejeren adgang til et rimeligt arbejdsvederlag og en rimelig forrentning, men jeg har samtidig vendt mig mod en generel løsning, som vil medføre store urimeligheder, da der gør sig store forskelligheder gældende indenfor den kategori, som omfatter grundejerne, og ligeledes imod en ordning, ifølge hvilken enhver leje-forhøjelse skulle forelægges et nævn, da det ville blive uoverkommeligt og i bedste

fald ville føre til en ganske umådelig administration.

I den elvte time, for ikke at sige i den tolvte, da der ikke var tid til indgående forhandling, stiller så de konservative og venstre i udvalget forslag dels om en generel leje-forhøjelse — som jeg dog forstår at de frafalder —, dels om en camoufleret, eller skal vi sige indirekte leje-forhøjelse, samtidig med at lovkomplekset iøvrigt skulle blive uforandret. Jeg ønsker ikke at få huslejen reguleret isoleret, medens man lader alle de øvrige husleje-problemer ligge. Spørgsmålene må løses som en helhed. Men det må dog iøvrigt være indlysende, at vidtrækkende spørgsmål, som man har forhandlet om i månedsvis, kan man anstændigvis ikke kaste ud til løsning nogle få dage før samlingens slutning, og det ved de to partier meget godt. Man kan virkelig ikke trække forhandlingen ud en vinter igennem, sådan som venstre faktisk har gjort det, og så en uge før rigsdagen rejser hjem fremsætte vidtrækkende generelle ændringsforslag.

Som sagen ligger nu, kan jeg ikke se, at der er andet at gøre end at følge ministerens forslag og forlænge huslejeloven til udgangen af året, men så må det også være sidste gang en forlængelse sker. En sådan mangel på arbejdsdygtighed, som folketingsudvalget har vist, må ikke gentage sig.

Det radikale venstre ønsker, at man da kommer til en løsning således, at der øves ret til begge sider, hvorved husejere, som ikke får en rimelig rente af deres kapital og rimeligt vederlag for deres arbejde, får ret til en husleje-forhøjelse, som sikrer dem dette, og hvorved lejerne beskyttes mod husleje-forhøjelser i de tilfælde, hvor de pågældende husejere i forvejen har en rimelig fortjeneste af deres virksomhed, og endvidere en sådan ordning, at misforholdet mellem de gamle og de nye huslejer bringes ud af verden. Når jeg fremhæver det sidste, er det ikke mindst udfra interesse for de mange unge, og forresten også for de lidt ældre enlige, som jo efterhånden næsten ingen interesserer sig for, og som bolig-mæssigt ikke synes at have nogen eksistensberettigelse, alle de mennesker, som er henvist til at søge lejlighed i nybyggeriet til lejer, der altfor ofte overstiger deres økonomiske evne, og jeg er på dette punkt enig.